

Nappaatit tunillaassortut akiorniarlugit iliuitsit pillugit Inatsisartut inatsisaat*Peqqissutsimut Naalakkersuisumit saqqummiunneqartoq*

pillugu

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap**siunnersuutit aappassaaneerreqarnerannut****ISUMALIUTISSIISSUTAA**

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini uku ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Hans Peter Poulsen, Siumut, siulittaasoq

Inatsisartunut ilaasortaq Anna Wangenheim, Demokraatit, siulittaasup tullia

Inatsisartunut ilaasortaq Mikivsuk Thomassen, Inuit Ataqatigiit

Inatsisartunut ilaasortaq Eqaluk Høegh, Inuit Ataqatigiit

Inatsisartunut ilaasortaq Mala Høy Kúko, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Aslak W. Jensen, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Emanuel Nûko, Naleraq

UPA2022-imi marsip 23.-ani siullermeerinerup kingorna siunnersuut ataatsimiititaliap misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Nappaatit tuniluuttut kingusinnerusukkut allannguuteqartartut pillugit inatsisartut peqqussutaanni malittarisassat atuuttut ingerlatiinnerneqarnissaannik, malittarisassanillu nutaanik COVID19-p tunillaassuunnerani misilittagarineqalersimasut tunngavilinnik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut una imaqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut Danmarkimi malittarisassat assigivai. Allannguutaasoq annerpaaq tassaavoq tunillaassortunik nappaalanersuaqarneranut ataatsimiititaliarsuaq inerteqqutinik aalajangersaanissamut piginnaatitaajunnaassammat, piginnaatitaaffilli taanna Naalakkersuisunut nuunneqassalluni. Tunillaassortunik nappaalanersuaqarneranut ataatsimiititaliarsuaq allannguuteqartitsinerup kingorna siunnersuisartutut atuutissaaq. Pingaaruteqarluinnarpoq inatsisip nappaatit tuniluuttut nunatsinnut eqqunneqannginnissat inuiaqatigiinnilu tuniluutinnnginnissaat, nappaatinullu tunillaassuuttunut inuiaqatigiit innutaasullu illersorneqarnissaannut iliuseqarnissamut piginnaasaqarnissaaq pingaaruteqarluinnarluni.

2. Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera

Nappaatinut tunillaassuuttunut innuttaasut inuiaqatigiillu illersorneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaanut inatsiseqarnissaa pingaaruteqarnera pillugu siullermeerinninnermi isumaqatigiissutigineqarpoq. Malittarisassat annertuumik sunnuteqartussat aammalu Naalackersuisut pisinnaatitaaffiisa annertusineqarnissaat eqqartorneqarmata aamma oqaluuserineqarpoq.

3. Tusarniaanermi akissuteqaatit

Tusarniaanermi akissutigineqartut inatsisissatut siunnersuummut kakkiunneqarput, tamanna Inatsisartut Siulittaasoqarfiata ilusiliinissamat piumasaqaataanut naapertuuppoq.

4. Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai

Siunnersuutip piviusunnigortinneqarnerani aningaasatigut kingunerisassai siunnersuummut nalinginnaasumik oqaaseqaatini allaaserineqarput. Tassani, inatsisissap pineqartup malitsigisaanik iliuuseqartoqassappat siunnersuut inuutissarsiortunut aningaasatigut pitsaanngitsumik kinguneqassasoq allassimavoq. Pissutsit arlallit matumani apeqqutaallutik, ilaatigut iliuuserineqartup sakkortussusaa iliuuseqarnissamullu piffissap sivilissusaa eqqarsaatigalugit.

5. Inatsisartut Siulittaasoqarfiannit saaffiginnissut

Naalackersuisut Siulittaasuannut saaffiginnissutip 4. april 2022-mi ullulernerqartup assilinerneqarneranik ataatsimiititaliaq ilisimatinneqarpoq. Allakkat assilineri isumaliutissiissummi matumani ilanngussaq 1-itut ilanngunneqarput.

6. Apeqqutit

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninneranut atugassatut Inatsisartutigoortumik nakkutiginnissinnaanermut periarfissat kiisalu tunillaassortunik nappaalanersuaqarneranut ataatsimiititaliarsuup atuunnerani allannguutissatut siunnersuutit pillugit apeqqutit akeqqullugit Naalackersuisut Siulittaasuat ataatsimiititaliamit qinnuigineqarpoq. Ataatsimiititaliap apeqqutai Naalackersuisullu akissutaat isumaliutissiissummut ilanngussaq 2-tut aamma 3-tut ilanngunneqarput.

7. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Nappaatit tunillaassuuttut pineqartillugit innuttaasut inuiaqatigiillu illersorneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa pingaaruteqartoq isumaqatigiissutigineqarmat ataatsimiititaliap maluginiarpa.

7.1. Tunillaassortunik nappaalanersuaqarneranut ataatsimiititaliarsuup atuuffia

Politimesteri/Politiit Pisortaat tusarniaanermut akissummini Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuaq siunnersuutikkut ima allanngortinneqartoq oqarmat ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq: ”*kommissioni arlaannaanulluunniit attuumassuteqarani nammineerluni aalajangiisinnaatinneqarunnaarluni Naalakkersuisunut siunnersuisartunngorpoq, taamaalillutik Naalakkersuisut Tunillaassortunik Nappaalanersuaqarneranut Ataatsimiititaliarsuup aalajangiiffigisarsimasaannik aalajangiisinnaanngorlutik.*” Politimesterip tusarniaanermut akissummi ilanngullugu oqaatigaa taamaaliornikkut naalakkersuinikkut akuliutinnginnissamik tunngavik peerneqartoq. (takuuk inatsimmut nassuiaatini qupperneq 90).

Inatsisissatut siunnersuummik suliarinninnerminut atatillugu tunillaassortunik nappaalanersuaqarneranut ataatsimiititaliarsuup atuuffiani allannguutit nassuiaatigeqqullugit ataatsimiititaliap Naalakkersuisut qinnuigai.

Suliniutissat arlallit taamaallaat tunillaassortunik nappaalanersuaqartillugu ataatsimiititaliarsuarmit aallartinneqarsinnaasut akissummini Naalakkersuisut paasissutissiissutigaa. Taamaalillunilu tunillaassortunik nappaalanersuaqartillugu ataatsimiititaliaq inuinnarnut iliuusissanik peqqussuteqarsinnaavoq, taakkunungaluk nakorsamik misissortinneq, mattunneq, pinngitsaaliissummik unitsitsineq aammalu nunami sumiiffinnik mattussineq ilaatinneqarput. Nappaatit tunillaassortut akiorniarlugit iliuutsit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut nutaaq aqutigalugu oqartussaaffik taanna tunillaassortunik nappaalanersuaqarneranut ataatsimiititaliarsuarmit annaaneqassaaq, tamatumalu kingorna inatsit naapertorlugu malittarisassanik aalajangersaanissaq atorunnaarsitsinissarlunniit pillugu taamaallaat inassuteqarsinnaalissalluni. Taamaalillunilu inatsisissatut siunnersuut maanna ilusimisut iluseqartoq akuerineqassappat inuinnarnut iliuusissanik peqqusisinnaaneq siunissami Naalakkersuisut (Nakorsaaneqarfiup) oqartussaaffigilissavaat.

Tunillaassortunik nappaalanersuaqarneranut ataatsimiititaliarsuup atuuffiata allanngortinneqarnissaanik siunnersuummut tunuliaqutaasoq pillugu Naalakkersuisut akissummini paasissutissiissutigaa Covid-19-imut isumaginninnermut atatillugu ”*Naalakkersuisut nunarsuaq tamakkerlugu tuniluuttoqarnerani ataatsimiititalianik pilersitsisarneq, naalakkersuinikkut suliaqartarnerit, innuttaasut qisuariaataat peqqinnissaqarfinnilu suliasat pillugit misilittagaqalerput. Tassani Naalakkersuisut eqqortumik, sukkasuumik annertoqatigiimmillu iliuuseqarnissamut pisussaaffeqarnerat pingaarutilittut inissisimavoq, tamannalu equutsinnigippat kingunerisassat Naalakkersuisunit*

akisussaaffigineqartussaapput. Tamanna pequtigalugu tunngaviusumik aalajangigassanut aalangiisinnaanerup Naalackersuisuniiginnarnissaa pisariaqarpoq, tasanili tunillaassortunik nappaalanersuaqartillugu ataatsimiititaliami ilaasortat, taakkunungalu Nakorsaaneqarfik, Politiit il.il. ilanngullugit piginnaasaqartut ilitsersuisorineqassapput.”

7.2. Inatsisartutigoortumik nakkutillineq

Inatsit naapertorlugu akuliunnerit inatsisartutigoortumik nakkutigineqarnissaanut tunngavinnik nappaatit tunillaassuuttut pillugit inatsimmut ilanngussinissaq Naalackersuisunit suliniutigineqassasoq Inatsisartut Siulittaasoqarfiata januar 2021-mi Naalackersuisunut kaammattuutigaa. Tamatumani Siulittaasoqarfimmit oqaatigineqarpoq Covid19-imut atatillugu aalangiinerit innuttaasunut suliffeqarfimnullu annertuumik sunniteqarlutillu akulerummata, soorluttaaq aalangiinermi tunngaviup kingunissallu erseqqissuullutillu paasinartuunissaat pisariaqartinneqartut Siulittaasoqarfimmit tikkuarneqartoq. Kiisalu nappaatit tunillaassuuttut pillugit inatsisissatut siunnersuut nutaaq Danmarkimi suliarineqaleruttortoq Siulittaasoqarfiup innersuussutigaa, tamatumani nappaatit tunillaassuuttut pillugit inatsit naapertorlugu akuliunnerit inatsisartutigoortumik nakkutigineqarnissaat ilaatigut siunertaalluni.

Inatsisissatulli siunnersuut una aalajangersakkanik, nappaatit tunillaassuuttut pillugit inatsit naapertorlugu suliniutit inatsisartutigoortumik nakkutigineqarnissaannik qulakkeerinnittunik, ilaqanngilaq.

Tamatumunnga tunngaviusumut atatillugu Naalackersuisut ataatsimiititaliamut akissummi paasissutissiissutigaat inatsisartutigoortumik nakkutilliinissaq pillugu aalajangersakkanik, nappaatit tunillaassuuttut pillugit danskit inatsisaanni atuuttumi aalajangersakkat assingannik, ilanngussinissaq imaanngitsoq naapertuuttusoq, tassa Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu naalackersuinikkut suleriaatsit assigiinngimmata. Taamaattumillu nappaatit tunillaassuuttut pillugit inatsimmut allannguutissatut siunnersuummik, danskit assigalugit inatsisartutigoortumik nakkutilliinermik atuutsitsilernermik imaqartumik, saqqummiussinissaq sioqqullugu kingunerisassat nalinginnaasut taamatullu inatsisilerinnermut tunngasut tamakkiisumik paasinarsisinneqarnissaat Naalackersuisunit kissaatigineqarpoq.

Tamanna Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap tusaatissatut tiguaa.

”Atorunnaarsitsinissamut aalajangersagaq”-imik taasap Inatsisartut inatsisaata ulloq 1. juli 2023-imi atorunnaarsinneqarnissaanik kinguneqartoq aalajangersaanikkut pineqartup anguniarneqartup siuariartornissaa tapersersorneqartariaqartoq Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamit kissaatiginartinneqarpoq.

Tamatumunnga naapertuuttumik ataatsimiititaliaq allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussaqaarpoq (ilangussaq 4).

Tamatuma kingorna naatsorsuutigineqarpoq, nappaatit tunillaassortut akiorniarlugit iliuutsit pillugit kingusinnerpaamik 2023-imi upernaakkut Inatsisartut inatsisissaannik nutaamik Naalakkersuisut siunnersuuteqassasut, taannalu inatsisissatut siunnersuut Inatsisartutigoortumik nakkutilliinissamik qulakkeerisumik – annertoorujussuarmik – Inatsisartut inatsisaat pisinnaatitsineranik imaqaarpoq.

8. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

- Ataatsimiititaliaq isumaqatigiittoq allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussaqaarpoq.

Taamatut oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni matumuuna siunnersuut ataatsimiititaliap aappassaaniigassanngortippaa.

Hans Peter Poulsen
Siulittaasoq

Anna Wangenheim
Siulittaasup tullia

Mikivsuk Thomassen

Eqaluk Høegh

Mala Høy Kúko

Aslak W. Jensen

Emanuel Núko